

From Hesitation to Pursuit: Searching for Her Husband In Shir Hashirim

Rabbi Moshe Taragin

שיר השירים פרק ה פסוק ז – י' פ"ו פסוק א-ג

I. VIOLENCE

(ז) מִצְאָנִי הַשְּׁמָרִים הַסִּבְבִּים בָּעִיר הַכּוֹנִי פִּצְעוֹנִי נָשְׂאוּ אֶת רִדִּי מֵעָלַי שְׁמָרִי הַחֲמוֹת:

II. DESPARATE PLEA

(ח) הִשְׁפַּעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דּוֹדִי מִה תִּגִּידוּ לוֹ שְׁחֹלֶת אֶהְבֶּה אָנִי:

III. INQUIRY

(ט) מִה דּוֹדֶךָ מִדּוֹד הִיפָּה בְּנָשִׁים מִה דּוֹדֶךָ מִדּוֹד שְׂכָכָה הִשְׁפַּעְתָּנוּ

IV. PROFILE

(י) דּוֹדִי צַח וְאָדָם דָּגוּל מִרְבָּבָה... (טז) חֲכוּ מִמֶּתֶקִים וְכֵלּוּ מִחֲמָדִים זֶה דּוֹדִי וְזֶה רַעִי
בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם:

V. ACCOMPANIMENT

(א) אָנָּה הִלֵּךְ דּוֹדֶךָ הִיפָּה בְּנָשִׁים אָנָּה פָּנָה דּוֹדֶךָ וּנְבִקְשָׁנוּ עִמָּךְ:

VI. RESISTANCE

(ב) דּוֹדִי יָרַד לָגֵנוּ לְעָרוֹגוֹת הַבָּשָׂם לְרַעוֹת בְּגָנִים וְלִלְקֹט שׁוֹשָׁנִים: (ג) אָנִי לְדוֹדִי וְדוֹדִי לִי
הִרְעָה בְּשׁוֹשָׁנִים: ס

I) שיר השירים פרק ה פסוק ז (ז) מִצְאָנִי הַשְּׁמָרִים הַסִּבְבִּים בָּעִיר הַכּוֹנִי פִּצְעוֹנִי נָשְׂאוּ אֶת רִדִּי מֵעָלַי שְׁמָרִי הַחֲמוֹת:

1) רש"י שיר השירים פרק ה פסוק ז (ז) מצאני השומרים - נבוכדנאצר וחיילותיו:

נשאו את רדידי - בית המקדש:

2) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ה א [ז] מצאוני השומרים הסובבים בעיר, זה (עזרא ה') תנתי פחת עבר נהרא וחבריו, הכוני פצעוני, (שם/עזרא/ד') כתבו שטנה על יושבי יהודה וירושלם,

3) מיוחס לרמב"ן וכל זה משל לגזירות ושמדות דאירעו להם בבית שני על ידי מלכות יון

4) תלמוד בבלי מסכת יומא דף ט עמוד ב אם חומה היא נבנה עליה טירת כסף ואם דלת היא נצור עליה לוח ארז, אם עשיתם עצמכם כחומה ועליתם כולכם בימי עזרא - נמשלתם ככסף, שאין רקב שולט בו, עכשיו שעליתם כדלתות נמשלתם כארז שהרקב שולט בו

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ה

(II) שיר השירים פרק ה פסוק ח (ח) הַשְּׁבַעְתִּי אֶתְכֶם בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם אִם תִּמְצְאוּ אֶת דֹּדִי
מֶה תִּגִּידוּ לוֹ שְׁחֹלֶת אֶהְבֶּה אָנִי :

(א)רש"י (ח) השבעתי אתכם - האומות אנשי נבוכדנצר שראיתם בחנניה מישאל ועזריה מוסרים עצמם לכבשן האש ואת דניאל לגוב אריות על עסקי התפלה ואת דורו של מרדכי בימי המן :

מה תגידו לו - שתעידו עלי שבשביל אהבתו חליתי ביסורים קשים ביניכם יבא נבוכדנאצר ... וכל נביאי האומות ויעידו עלי שקיימתי את התורה :

(III) שיר השירים פרק ה פסוק ט מֶה דֹּדִיךָ מְדוּד הִיפָּה בְּנָשִׁים מֶה דֹּדִיךָ מְדוּד שְׁכָכָה הַשְּׁבַעְתָּנוּ :

(1) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ה א [ט] מה דודך מדוד היפה בנשים, אומות העולם אומרים לישראל מה דודך מדוד, מה אלוה הוא מאלוהות,

(2) מדרש זוטא - שיר השירים (בובר) שיר השירים פרק ה פסוק ט מה דודך מדוד היפה בנשים. הכשרים שבאומות אומרים לישראל למי שאתם עובדים נלך עמכם. ... אלא שעתידיים להשבע להקב"ה ולישראל שלא לילך אחר ע"ז מעתה. ... כך הם עתידיים להשבע למקום ולמשיח, שלא לילך אחר ע"ז, לכך נאמר שככה השבעתנו.

(3) מכילתא דרבי ישמעאל בשלח - מסכתא דשירה פרשה ג שהרי אומות העולם שואלין את ישראל לומר מה דודך מדוד שככה השבעתנו שכך אתם מתים עליו ובך / וכך / אתם נהרגין עליו ... הרי אתם נאים הרי אתם גבורים בואו והתערבו עמנו וישראל אומרים להם לאומות העולם מכירין אתם אותו נאמר לכם מקצת שבחו דודי צח ואדום

(IV) שיר השירים פרק ה פסוק י – טז (י) דודי צח ואדום דגול מרְבָּבָה (יא) ראשו כָּתָם פֶּז קְנוּצוֹתָיו תִּלְתְּלִים שְׁחָרוֹת כְּעוֹרֵב ... (טז) חָכו מִמֶּתְקִים וְכָלוּ מִחֲמָדִים זֶה דֹּדִי וְזֶה רַעִי בְּנוֹת יְרוּשָׁלַם :

(1) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ה ישראל אומרים להם דודי צח ואדום, צח לי בארץ מצרים וגומר, ואדום למצרים ... צח לי בים שנאמר (שם / שמות י"ד) ובני ישראל הלכו ביבשה בתוך הים, ואדום לי בים

(2) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ה א [יא] ראשו כתם פז, ראשו זו התורה, שנא' (משלי ח') ה' קנני ראשית דרכו, ... אלו דברי תורה שנא' (שם / תהלים / י"ט) הנחמדים מזהב ומפז רב, קווצותיו תלתלים,

(3) שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ו א [טז] חכו ממתקים, כתיב (עמוס ה') כי כה אמר ה' לבית ישראל דרשוני וחיו, יש לך חיד גדול מתוק מזה, כתיב (יחזקאל ל"ג) חי אני נאם ה' אלהים אם אחפוץ במות הרשע וגו',

(V) שיר השירים פרק ו פסוק א (א) אָנָה הִלַךְ דֹּדִיךָ הִיפָּה בְּנָשִׁים אָנָה פָּנָה דֹּדִיךָ וּנְבִקְשָׁנוּ עִמָּךְ

(1) ספרי דברים פרשת וזאת הברכה פיסקא שמג כיון ששמעו אומות העולם נאותו ושבחו של הקדוש ברוך הוא אמרו להם **נבא עמכם** שנאמר + שם / שיר השירים / ו + אנה הלך דודך היפה בנשים אנה

ימי עיון בתנ"ך תשפ"ה

פנה דודך ונבקשנו עמך מה ישראל אומרים להם אין להם חלק בו, +שם/שיר השירים/ ו ג+ אני לדודי ודודי לי הרועה בשושנים.

(2)עזרא פרק ד פסוק א – ז (א) וַיִּשְׁמְעוּ צָרִי יְהוּדָה וּבְנֵימָן כִּי בָנִי הַגּוֹלָה בּוֹנִים הֵיכָל לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל: (ב) וַיִּגְשׁוּ אֶל זָרְבָבֶל וְאֶל רָאשֵׁי הָעָבֹת וַיֹּאמְרוּ לָהֶם נִבְנָה עִמָּכֶם כִּי כָכֶם נִדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיכֶם וְלֹא אֲנַחְנוּ זִבְחִים מִיָּמֵי אֶסֶר חֲדָן מֶלֶךְ אֲשׁוּר הַמַּעֲלָה אֲתָנוּ פֹּה: (ג) וַיֹּאמְרוּ לָהֶם זָרְבָבֶל וַיֹּשִׁיעַ וַיֹּשָׁאֵר רָאשֵׁי הָעָבֹת לְיִשְׂרָאֵל לֹא לָכֶם וְלָנוּ לְבָנוֹת בֵּית לַאלֹהֵינוּ כִּי אֲנַחְנוּ יַחַד נִבְנָה לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל כְּאֲשֶׁר צִוְּנוּ הַמֶּלֶךְ כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס: (ד) וַיְהִי עִם הָאָרֶץ מֵרָפִים יָדֵי עַם יְהוּדָה וּמִבְלֵהִים וּמִבְהָלִים אוֹתָם לְבָנוֹת: (ה) וְסֹכְרִים עָלֵיהֶם יוֹעֲצִים לְהַפֵּר עֲצָתָם כָּל יָמֵי כּוֹרֶשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס וְעַד מַלְכוּת דָּרְיוֹשׁ מֶלֶךְ פָּרֶס: (ו) וּבְמַלְכוּת אַחֲשֵׁרוּשׁ בְּתַחֲלַת מַלְכוּתוֹ כָּתְבוּ שְׁטֵנָה עַל יֶשְׁבִּי יְהוּדָה וִירוּשָׁלָּם: ס

(3) רש"י שיר השירים פרק ו פסוק א – ג (א) אנה הלך דודך - מאנים ומקנטרים האומות את ישראל אנה הלך דודך למה הניח אותך עזובה אלמנה:

אנה פנה דודך - כשחזר והשרה רוחו על כורש ונתן רשות לבנות הבית והתחילו לבנות באו ואמרו להם אנה פנה דודך אם חוזר הוא אליך נבקשנו עמך

(VI)שיר השירים פרק ו פסוק ב – ג (ב) דודי ירד לגנו לערוגות הבשם לרעות בגנים וללקט שושנים: (ג) אני לדודי ודודי לי הרעה בשושנים: ס

(1)רש"י

(ב) דודי ירד לגנו - צוה לנו לבנות היכלו והיה שם עמנו:

לרעות בגנים - ועוד ירד לרעות צאנו בגנים אשר נפוצו שם אותם שלא עלו מן הגולה משרה שכינתו עליהם בבתי כנסיות ובבתי מדרשות:

וללקט שושנים - שומע ומקשיב נדברים בתורתו ללקוט זכיותיהן ולכתבם בספר זכרון לפניו ... ומה שאתם אומרים לבקשו עמנו ולבנות עמנו אני לדודי ולא אתם לו ולא תבנו עמנו כעניין שנאמר (עזרא ד) לא לכם ולנו לבנות בית אלהינו ואומר ולכם אין חלק וצדקה וזכרון בירושלם:

(2)סדר עולם רבה אבל לעת זקנת שלמה סמוך למיתתו שרתה עליו רוח הקדש, ואמר שלשה ספרים הללו, משלי, שיר השירים, קהלת

(3) תלמוד בבלי מסכת בבא בתרא דף טו עמוד א חזקיה וסיעתו כתבו (ימש"ק סימן) ישעיה, משלי, שיר השירים וקהלת;